

CARTEA ROȘIE A REPUBLICII MOLDOVA – COMPARTIMENTUL PLANTE

**Roșca Ion, dr. în șt. biologice
Grădina Botanică Națională (Institut) "Alexandru Ciubotaru" a USM**

Chișinău, 10 decembrie 2025

Titlul proiectului: „*Evaluarea stării speciilor de plante, fungi și animale, elaborarea listei speciilor cu statut de raritate și algoritmului de prezentare a acestora în ediția a IV-a a Cărții Roșii a Republicii Moldova*”

Obiectivele generale ale proiectului:

- Fortificarea cunoștințelor referitoare la starea actuală, gradul de protecție și măsurile de restabilire a speciilor de plante și fungi, incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova, în scopul prevenirii dispariției și asigurării conservării fondului lor genetic.
- Sporirea gradului de conștientizare a populației privind necesitatea protecției mediului și conservării biodiversității, în contextul schimbărilor climatice.

Obiectivele specifice ale proiectului:

- Evaluarea stării actuale a speciilor de plante, incluse în Cartea Roșie, ediția a III-a.
- Estimarea gradului de raritate a speciilor de plante
- Evaluarea stării habitatelor speciilor cu statut de raritate.
- Determinarea factorilor limitativi ai speciilor periclitate.
- Precizarea particularităților corologice, biologice și ecologice ai taxonilor rari înregistrați.
- Reevaluarea categoriilor de periclitate a taxonilor (CR, EN, VU), în corespundere cu cerințele UICN (2012).
- Analiza Listei Roșii a Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (UICN) și Listei Roșii Europene în vederea actualizării Listei Roșii a Republicii Moldova.
- Întocmirea listei speciilor de plante care vor fi propuse pentru a fi incluse în Cartea Roșie a RM, ed a 4-a.
- Elaborarea propunerilor privind includerea/excluderea speciilor în/din Cartea Roșie a Republicii Moldova.
- Elaborarea planului de acțiuni privind măsurile de protecție și restabilire a speciilor de plante.
- Propunerea amendamentelor privind modificarea legislației în vigoare cu referire la speciile cu statut de raritate și armonizarea cu normele Europene.

Echipa compartimentului plante

ROȘCA Ion, coordonator GBNI și IEG a USM

Ghendov Veaceslav,
coordonator
Lab. Floră spontană și Herbar
"A. Negru"

Manic Ștefan, responsabil Fungi
Izverscaia Tatiana, responsabil
Plante vasculare

Cantemir Valentina, responsabil
Plante vasculare

Pînzaru Pavel, responsabil
Plante vasculare

Ionița Olga, responsabil Plante
vasculare

Tofan-Dorofeev Elena,
responsabil Plante vasculare

Belous Ștefan, responsabil
Plante vasculare

Cassir Polina, responsabil
Plante vasculare

Ungur Svetlana, responsabil
Plante vasculare

Miron Aliona, coordonator
Lab. Geobotanică și Silvicultură

Postolache Gheorghe,
responsabil Plante vasculare

Titica Ghenadie, responsabil
Plante vasculare

Jardan Natalia, responsabil
Plante vasculare

Talmaci Ludmila, responsabil
Plante vasculare

Pavliuc Alina, responsabil
Plante vasculare

Galupa Alexandru, responsabil
elaborare hărți de distribuție a
plantelor

**Institutul de Ecologie și
Geografie**

Begu Adam, responsabil
Mușchi și licheni
Ungureanu Grigore,
responsabil Alge

Legea cu privire la Cartea Roșie a Republicii Moldova, adoptată în 2006 reglementează: „*relațiile în domeniul protecției, folosinței și restabilirii speciilor de plante, fungi și animale dispărute, critic periclitate, periclitate, vulnerabile, rare și neteterminate, în scopul prevenirii dispariției și asigurării conservării fondului lor genetic*”.

Legea stipulează necesitatea evaluării periodice a stării ecologice a speciilor floristice și faunistice și, respectiv, elaborarea noilor ediții ale Cărții Roșii a Republicii Moldova, care ar putea prezenta dinamica lor – informație extrem de importantă pentru luarea deciziilor de conservare a speciilor și protecție a habitatelor naturale.

Hepatica nobilis

Cypripedium calceolus

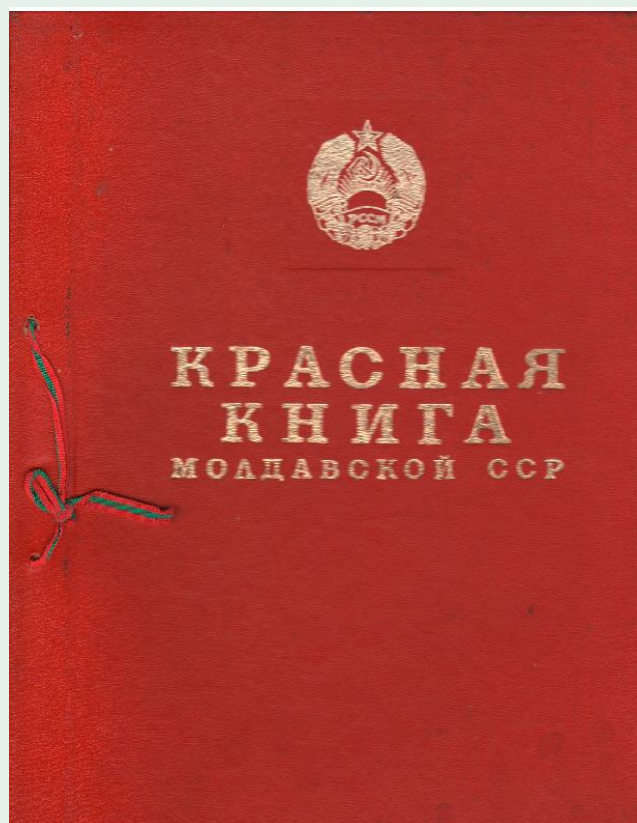
Allium guttatum

Orchis purpurea

Edițiile Cărții Roșii a Republicii Moldova

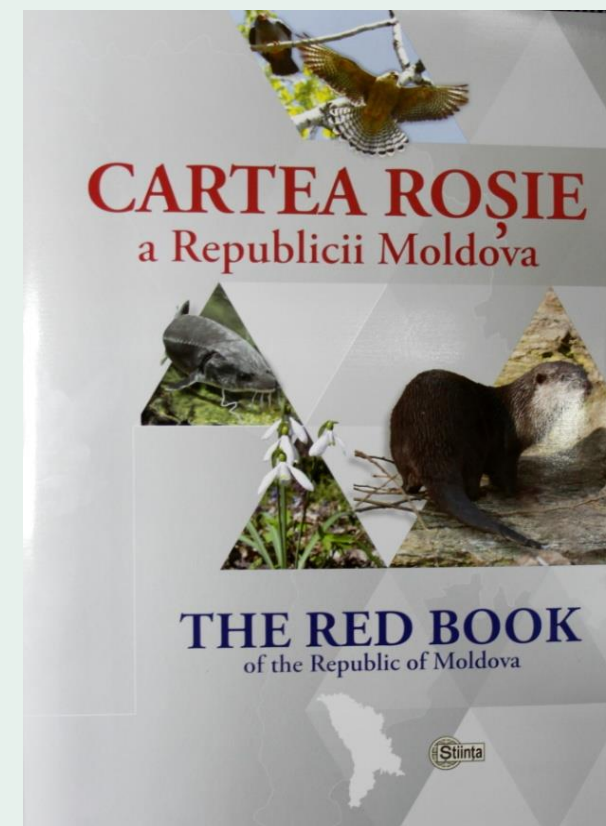
Actualmente, Lista Roșie preliminară de plante vasculare din flora Republicii Moldova, însumează 464 taxoni specifici, ceea ce constituie 25,5% din numărul plantelor vasculare. Prima ediție a Cărții Roșii, publicată în anul 1978, includea 26 de specii de plante superioare, a doua cuprindea deja 126 de specii, iar a treia ediție a Cărții Roșii a Republicii Moldova, include 208 specii de plante superioare.

1978 – 26 specii

2001 – 126 specii

2015 – 208 specii

Menționăm, că din numărul total de specii rare care vegetează spontan pe teritoriul Republicii Moldova, 10 specii sunt incluse în *Anexa II* a Directivei Habitare (1992) și în *Anexa I* a Convenției privind conservarea vieții sălbatice a habitatelor naturale europene (Convenția de la Berna, 1979), iar 12 specii sunt incluse în *Anexa II* a Convenției privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES, 2011).

Pulsatilla grandis

Galanthus nivalis

Adonis wolgensis

Fritilaria montana

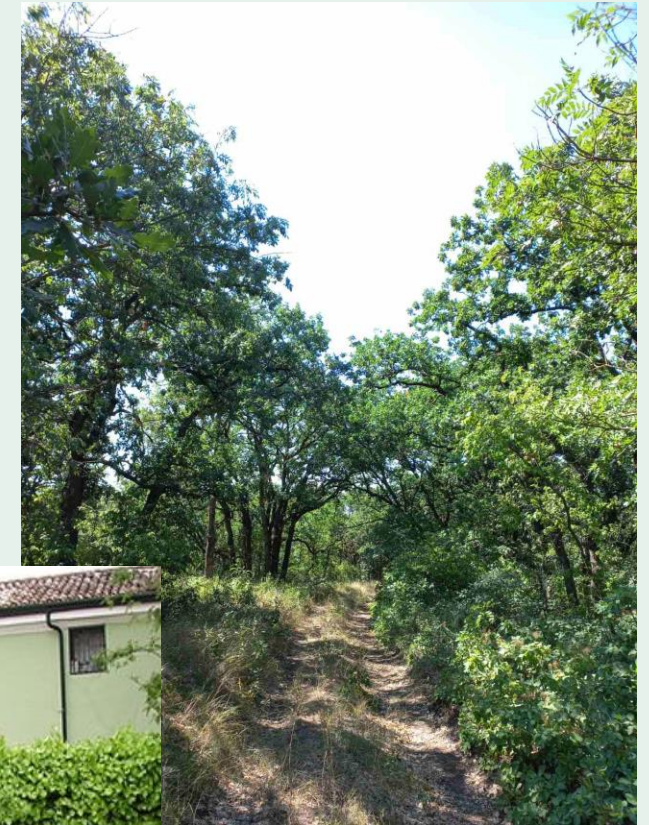
Genista tetragona

Acțiuni prioritare privind conservarea biodiversității:

1. Perfectarea bazei legislative.
2. Protecția speciilor în cadrul habitatelor naturale *in situ* (care ar putea fi asigurată pe două căi):
 - ✓ Luarea sub protecția statului a noilor arii naturale.
 - ✓ Protecția speciilor în afara ariilor naturale.
3. Protecția speciilor în condiții *ex situ* (care ar prevedea):
 - ✓ Conservarea speciilor în grădini botanice, multiplicării și reintroducerii în habitatele naturale specifice.

Conservare *ex situ*

Conservare *in situ*

Recomandări

- Implementarea unui management eficient al ariilor naturale protejate.
- Asigurarea faptului că toate speciile de plante rare sunt conservate în mod adecvat în ariile protejate.
 - Necesitatea îmbunătățirii acțiunilor de monitoring și evaluare, pentru a identifica potențialele amenințări la adresa speciilor periclitare.
 - Efectuarea unor cercetări suplimentare privind impactul schimbărilor climatice atât asupra habitatelor, cât și asupra speciilor.
 - Implementarea de strategii la nivel național, pentru protejarea speciilor de plante amenințate și a habitatelor acestora.
 - Creșterea gradului de conștientizare în special în rândul factorilor de decizie.

A landscape photograph showing a field of tall, thin grasses and purple flowers in the foreground. The grasses are blowing in the wind, creating a sense of movement. In the background, there are rolling hills with patches of green grass and brown soil. The sky is not visible.

MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE !